

י"ד אייר התש"פ
שנה ז'
פסח שני

פרשת אמור

גיליון 335

דברי הימים

ליקוטי דברי תורה על פרשת השבוע

נלקח מספר "שערי חיים" על פרשיות השבוע של מורינו הרה"צ שליט"א

זמני השבת

- 7:01 פלג המנחה:
- 8:20 הדלקת הנרות:
- 8:36 שקיעת החמה:
- 9:34 לילה:
- 9:49 לילה דר"ת:
- 4:05 עלות השחר:
- 5:17 נץ החמה:
- 9:07 - 8:31 סופ"ז ק"ש:
- 9:59 סופ"ז תפילה מעלות:
- 10:23 סופ"ז תפילה מהנץ:
- 12:57 חצות:
- 8:37 שקיעת החמה:
- 9:40 מוצש"ק להגאונים:
- 9:51 מוצש"ק לר"ת:

זיכוי הרבים

רכשו לכם זכות הפצת הגליון 'דברי חיים' להצלחה ולסיד"ש בכל הענינים או להנצחת קרוביכם.

kehilasdiveichaim@gmail.com

נדבת

חפסת גליון ופצתו

לעי"נ

האשה החשובה

והכבודה מרת יהודית

חנה מקסוול ע"ה בת

הר"ר שלמה וויט זצ"ל

נלב"ע כ"ז ניסן התשנ"ב

בר יוחאי

יום ל"ג בעומר ידוע כיום הילולא דרשב"י, וישראל קדושים נוהגים בו שמחה בהדלקה, בעליה למירון, בלימוד הזוהר הקדוש, ובשירת הפיוט "בר יוחאי נמשחת אשריך". הפיוט שנכתב ע"י רבי שמעון לביא זצ"ל מחכמי טריפולי נתקבל בכל קהילות ישראל, ונתקדש עד כדי כך שיש נוהגים לשיר אותו בכל שבת, ומנהג בעדות רבות לשזור אותו בערב שבת שלפני ל"ג בעומר בנוסף ליום ההילולא, הפיוט בנוי על פי הסוד על יסוד עשר הספירות, וגם הפירוש הפשוט מופלא ומכוסה, אולם יש בו כדי ללמד ולו בבחינת "מציץ מן החרכים" על גדלותו של רשב"י ועל השמחה שביום ל"ג בעומר. ננסה להתבונן באור היקרות הבוקע מתוך הפיוט שיש בו להאיר את גדולת בר יוחאי ויום ל"ג בעומר כיומא דהילולא.

מפורסם המעשה המובא בגמרא (שבת לג, ב) שפעם ישבו יחדיו התנאים הקדושים רבי יהודה בן פדת, רבי יוסי בן חלפתא ורבי שמעון בן יוחאי, וישב עימיהם גם יהודה בן גרים, שאומנם היה תלמיד חכם אך לא היה זהיר בלשונו די הצורך. ובעוד שרבי יהודה שיבח את מעשיהם של הרומאים ורבי יוסי ולא הביע דעתו בדבר, רבי שמעון בן יוחאי מגודל מידת האמת שבערה בקרבו גינה אותם בכל תוקף. הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם, והתגלגלו הדברים עד שהגיעו לאזני המלכות, וגזרה המלכות להרוג את רשב"י על כך שגינה אותם. משום כך ברח רשב"י יחד עם בנו רבי אלעזר עד שהגיעו למערה אחת והסתתרו שם במשך שלוש עשרה שנה. ולצורך קיומם במערה עשה להם הקב"ה נס וברא להם עץ חרובים למאכלם, ומעיין של מים לשתייה. וכך הם עסקו בתורה במסירות נפש נפלאה. באותה המערה נגלה אליהם הנביא זכור לטוב ולימדם את סודות התורה, ומשם החל אורו של רשב"י לזרוח בכל העולמות ביתר שאת ויתר עוז, וכלשון הפיוט (בשיר "בר יוחאי"): "במערת צורים שעמדת שם קניית הודך והדרך".

פעם שאל האדמו"ר האמצעי (ר' דובער, בנו וממלא מקומו של בעל התניא) את משרתו, שהיה יהודי פשוט ביותר: 'מאיזה לימוד הינך נהנה יותר, מלימוד משניות או מלימוד ספר הזוהר?' ענה המשרת: 'מלימוד הזוהר נהנה אני יותר, וזאת אף על פי שאת לימוד המשניות אני מבין לפי ערכי, ואילו את לימוד הזוהר אני מבין כלל'. והסביר לו אדמו"ר האמצעי: 'אכן, הנשמה נהנית יותר מלימוד ספר הזוהר כיון שהוא מטהר ומרומם אותה. ואף שנדמה לאדם שהוא לא מבין מה שכתוב, הדבר אינו כן, כי הנשמה שלו כן מבינה את מה שהיא לומדת'.

בסוף ימיו של הבבא סאלי הוא עבר דירה לבית רחב יותר. לפני העברת הדירה הוא שאל את הרבנית אם כבר הכניסו רהיט או כלי כלשהו לבית החדש, והשיבה לו הרבנית שעדיין לא, וההובלה תהיה רק מחר. והזהירם הבבא סאלי שלא יכניסו שום דבר לבית החדש לפני שיכניסו לשם את ספרי הזוהר הקדוש שלו, ובאם חלילה לא יעשו כמצוותו לא יוכל לעבור לבית החדש בשום אופן. כדי שתשרה השכינה בבית, הדבר הראשון שיש להכניס לתוכו לפני כל דבר אחר זהו ספר הזוהר הקדוש.

בתקופת התנאים חיו להם בעל ואישה. חיי הנישואין שלהם היו מאושרים וגם פרנסה היתה בשפע, אך לא נולדו להם ילדים. לאחר שנים של עקרות, החליט הבעל להתגרש וניגש לשם כך לרבי שמעון בן יוחאי. "האם היית שמח כשנישאת לאישה זו"? שאל אותו הנבא. "השיב הבעל תוך כדי שהוא מתפלל לאן חותר הרב. "אם כן, עליך גם להיפרד ממנה בשמחה. ערוך משתה מפואר, וחגוג את גירושך". הבעל תמה על העצה המוזרה, אך לא איחר לעשות כדבר רבי שמעון. זוגתו הכינה מאכלים משובחים, ויחדיו ישבו לשבת ולחגוג את גירושיהם. לאחר שאכל, שתה והיטיב את לבו, אמר הבעל לאשתו: "את יכולה לבחור חפץ אחד מכל החפצים הנמצאים כאן - אפילו את החפצים היקרים ביותר - כמתנה על השנים שחיינו יחדיו. טלי את החפץ, ולכי לבית אביך". האישה לא השיבה מאום. היא הגישה לבעלה עוד ועוד יין, עד שהוא השתכר ונרדם על המיטה. אז, היא ציוותה למשרתיה לקחת אותו לבית הוריה. בבוקר למחרת התעורר האיש ומצא את עצמו בבית חמיו. "מה אני עושה כאן" הוא התפלא, ואשתו מיהרה להשיב: "הורית לי לקחת את החפץ הטוב ביותר. לא מצאתי חפץ טוב ממך - אתה הוא מושא תשוקתי, ולא הכסף, זוהב או הפנינים הטובות". חדרו הדברים ללבו והוא ניגש שוב אל התנא, רבי שמעון. כששמע רבי שמעון את מסירות האישה לבעלה, הוא בירך אותם בבנים. לא חלף זמן רב, וברכתו של הצדיק נתקיימה.

יומא דהילולא של התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי ז"ע נתקבל בכל תפוצות ישראל כיו"ט ויום של שמחה גדולה, כפרט לאלו שהולכים להשתטח על ציונו הקדוש, כי כך היה רצונו הקדוש לשמוח ביומא דהילולא דיליה, וכן נהגו בכל דור ודור לבוא להתפלל על קברו וסמכו על דברי ריב"ל בברכות ט: "כדאי הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק", וגם שרשב"י אמר [כמבואר בסוכה מ"ה]: שיכול לפטור את כל העולם ממידת הדין, וכן נהג מרן הבית יוסף כמבואר בספרו מ"מ פרשת אמור, [השם הא"להים ר"ת יכול אני לפטור את העולם ממידת הדין, וכן בלמנצח בנינות יש לכיין שם אלקים]].

בספה"ק בית אהרן כתב זו"ל "כמו הקב"ה לכל כך רשב"י לכל", והכונה שכל ישראל מקטן ועד גדול יש להם שייכות להיושע ביומא דהילולא דיליה, כי רשב"י היה התנא שפעל על קיום התורה אצל כלל ישראל בכל הדורות כידוע המימרא שלו [שבת דף קל"ח:]: להני תנאים שאמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל: ח"ו שתשתכח תורה מישראל שנאמר כי לא תשכח מפני זרעו" [ס"ת יוחאי].

העורך

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם ונא:

ופרש"י למה כתיב אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים, ויש להבין למה דוקא באזהרת טומאת כהנים יש ציווי מיוחד שהגדולים יזהירו הקטנים, הלא יש מצוה כללית של חינוך ששייך בכל המצוות, ושמעתי בשם הר"ז סראלקין שבדרך כלל יש שני מקומות שהאדם מקבל חינוכו, א] בביתו דהיינו על ידי אביו ואמו ומשפחתו, ב] על ידי הסביבה והחברים, ומאוד צריכים להיזהר שלא יהיו שני דברים הללו סתירה זל"ז, דהיינו שאיך שרוצים לחנכו כראוי בביתו צריך להיזהר שיהיה לו חברים טובים גם מחוץ לבית, ומאידך גיסא אם מקבל חינוך טוב בתלמוד תורה יזהר אביו ואמו שלא יקלקלו אותו בבית, ויחדיו יהיו תואמים, כי אם התינוק רואה סתירה, זה מפריע לכל מהלך החיים שלו, אמנם ככה המחנך את בנו בדיני טומאה וטהרה, בזה הילד רואה סתירה כי חבריו שאינם בני כהנים אינם נזהרים בכל זה, לכן יש ציווי מיוחד להזהיר גדולים על הקטנים שילמדו עם בניהם שטומאת כהנים שונה משאר הלכות שבזה החינוך שמקבל בבית אינו מתאים עם חבריו, אבל בשאר דברים שניהם מתאימים זב"ז, וכן בימינו שההשפעה של הרחוב משפיע על צעירי הצאן יש לחנכם שמה שרואים בלית ברירה חוץ מהבית, אין זה הדרך שלנו.

כרש"י הנ"ל להזהיר גדולים על הקטנים, צנועם אלימלך

כ' שיש להזהיר הזמנים וימים הגדולים שאז יש מוחין גדולות על הזמנים הקטנים מוחין דקטנות, וכמבואר בספר כתב סופר לפי הגמ' פסחים ק"ג דמאן דמשייר מקידוש לאבדלתא הוא נוחל עוה"ב דהיינו שכח הקידוש והשבת קודש נשאר לאחר הבדלה בבחינת כל ששה ימים להנחילם נחלת יעקב.

כתב צספר צארות המיס בדרך רמז, להזהיר מלשון "והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע", שהגדולים צריכים להאיר את הדרך עבור הקטנים, שאם הקטנים רואים איך שהגדולים מחשיבים ומאירים את התורה והמצוות והתפילה, זה משפיע גם אליהם, אבל מה יעשה הבן כשרואה את אביו מזלזל בקביעות עתים לתורה או בדרך ארץ בשעת התפילה, אמור ואמרת בא להגיד שאל יתייאש האדם באמירה א' אם אינו פועל, אלא יחזור ויאמר עד שיפעול דיבור.

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם:

והקשו המפרשים למה כפל לכתוב שני פעמים אמירה, אמור ואמרת, ותי' סמוזה מלוצלוצו זל"ל דהנה בקידושין דף ע: א"ר אלעזר שהכהנים בטבעם הם עזי פנים עיי"ש, וביאור הדבר שכן הוא בטבעם רק צריכים לעבוד על המידות שלהם שישתמשו בעזות רק לדברים של קדושה, וזה מה שמרמז התורה אמור אל הכהנים שיהיו "בני אהרן" שיעבדו על עצמם שיהיו להם המידות של אהרן הכהן אוהב שלום ורודה שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, זה ציווי א' ואח"כ יש אמירה שניה לענין טומאה למת, ושניהם הם ענינים התלויים בקדושת כהן, כי אם הכהן הוא אוהב שלום אזי עבודתו מתקבלת יותר לפני המקום, וממילא קדושתו מתעלה.

עו"ל שיזכרו מעלת אבותם הזכות אבות שהם בני אהרן כמו שאמר שלמה בן דוד הייתי מלך וכולם צחקו ממנו אבל זכר שהוא בן דוד כדי לחזקו, ולא כאדוניהו בן חזית "שלא עצבו אביו מימיו" ופירושו המפרשים שלא איכפת ליה זכות אבות אלא אדרבה זכות אבות מחייב.

לנפש לא יטמא:

נפש הוא כח הדיבור שבאדם כמש"כ ויהי האדם לנפש חיה ומתרגם לרוח ממללא, והאדם צריך ליזהר שלא יטמא כח הדיבור שלו, וכן מצינו בסוף הפרשה שהמקלל את השם כ'

התורה שם אמר שלומית בת דברי ופרש"י שהיתה דברנית ומדבר עם אנשים זרים וזה הביא לידי דיבור של איסור חמור כמו מקלל את השם, וכמו שמאכלות אסורות מטמא את הלב, כמו כן דיבור אסור מטמא את הנפש, ובפרט בעמיו שלא ידבר רע על עם ישראל אלא יראה הטוב שבהם.

לאמו ולאביו יטמא:

כתב האצן עזרא שהטעם שהתורה כתב אמור קודם לאביו כי בטבע דרך הנשים שאינם מאריכין ימיהן כמו הזכרים ולכן נכתב מיתת אמור קודם לאביו, והקשו המפרשים דא"כ למה נכתב ככהן גדול לאביו ולאמו לא יטמא, מיתת אביו קודם למיתת אמו, וכתבו לבאר דידוע שבדרך כלל הכהן גדול נתנהן תחת אביו, ממילא כשהדבר נוגע אצלו שלא יטמא לאביו ולאמו, שייך אביו קודם לאמו, כי אם אמו מתה קודם לאביו עדיין אינו כהן גדול, לכן הזכיר התורה דוקא אביו קודם לאמו, משא"כ בדרך כלל אמור קודם לאביו כמבואר באבן עזרא. ובזה פירשו מה דמבואר במתני' פ"ב דמכות שבערי מקלט היו אמותיהן אל כהנים גדולים מספיקים מים ומזון להרוצחים בשוגג שגלו לשם כדי שלא יתפללו על בניהן הכהנים גדולים שימותו [כי במות הכהן הגדול יצאו כל הגולין מערי מקלט], וקשה למה דוקא אמותיהן של כהנים גדולים ולא אביהם, ותי' המפרשים כי כהן גדול אין לו אב שלא נתמנה כהן גדול רק לאחר מיתת אביו, לכן הזכיר רק אמותיהן.

וצספר פרקס יוסף כתב לבאר דברי האבן עזרא דבאמת

דבריו תמוהין מהיכן ידע שחיי האשה הם קצרות מחיי האישי, [ובפרט שבימינו אולי המציאות הוא שהנשים חיינן יותר], בהקדם דברי הגמ' שבת ל"א: דנשים בשעת לידה הם בחזקת סכנה, ואם אינם נזהרין בטהרת המשפחה אזי השטן מקטרג בשעת הסכנה ומתות ר"ל, נמצא דנשים הם במצב של קרוב למיתה יותר מאנשים, אמנם ביומא דף מ"ז. מבואר דקמחית זכתה ויצתה ממנה כהנים גדולים מפני שהיתה צנועה וכיסתה שערות ראשה כולה אפילו בחדרי חדרים [וכן ראוי לכל אשה כשרה כמבואר בשו"ע או"ח סימן ע"ה ועיי"ש במשנ"ב וביאור הלכה דברים חוצבים להבות אש בענין כיסוי השערות שהוא דבר חמור מאוד ויכול להשפיע על כל הבית כולו עיי"ש היטיב]. נמצא שאמותיהן של כהנים גדולים שהיו צנועות, לא היו במצב של סכנה בשעת הלידה, ואדרבה מרובה מידה טובה שבדאי זכו לאריכות ימים, ולכן אף שהאבן עזרא צודק בדברך כלל האשה אינה מארכת ימים כמו האיש אבל ככהן גדול שאני כנ"ל.

ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביו היא מחללת:

המפרשים דייקו על הלשון "כי תחל" דהיה לו לכתוב ובת איש כהן כי תזנה, ועוד יש להבין מדוע הוסיף התורה את אביה היא מחללת האם זנות בעצמה לא מספיק עבירה, ותי' סרזי ר' העשיל מקראקא ז"ל דיש שני מיני רשעים, יש שתחילת חינוכו היתה בכשרות רק במשך הזמן התחיל בעבירה קלה ועבר ושנה נעשה לו כהיתר ועבירה גוררת עבירה עד שלפעמים נעשה בעל עבירה ורשע, אמנם יש שתחילת חינוכם בעבירה כי אצל אביהם ג"כ רואים רק רע ממילא אינם יודעים לעשות דבר אחר רק רשעות, וזה הפשט ובת איש כהן כי תחל לזנות שמתחללת מיד בזנות אזי זה סימן שאביה היה ג"כ רע, כי אם היתה מתחנכת בבית כשרה לא היתה מתחללת מיד בעבירה גדולה כזו אלא בתחילה בעבירה קלה ואח"כ היתה נמשכת עד ענין של זנות, אבל כאן שהתחילה בזנות, סימן הוא שגם אביה אינה בסדר ולכן אמרה התורה את אביה היא מחללת, דהיינו כל הבית אינו בסדר לכן מגיע לה עונש של אש ר"ל.

והוא אשה בבתוליה יקח:

והוא בגימטריא 18 רמז למה שאמרו חז"ל בפרקי אבות בן שמנה עשר לחופה, שאז הזמן להתחיל לעסוק בשידוכים [בעה"ט]. וכן רמז "והוא" כחתן יוצא מחופתו, ח"א היה אומר שמה שלומדים היום בשיבות תורה ויר"ש הוא ג"כ הכנה שיוכל לנהל ביתו על פי דרך התורה ונקרא התחלה בעסק השידוכים.

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל:

לכאורה קשה הרי יש כאן שני ענינים רחוקים, שאם אינו עושה חילול השם עדיין דרך רחוקה לעשות קידוש השם, וכתב **צפ"ר** לפי כי בשעתו היה איזה ד"ר בלוח שהיה מן המשכילין ובקי בלימודי חול וספרים חיצונים, אמנם היה לו לב טוב ועסק והשתדל לטובת כלל ישראל, פעם אחת לאחר שעשה השתדלות גדולה עבור ענין א' טען לגדולי ישראל אתם רואין כמה חשוב הוא ללמוד ספרים חיצונים כדי שעי"ז נשתדל אצל הממשלה ויהיה קידוש השם, השיב לו **הצ"ח** דקראתם שזה ביאור הפסוק ולא תחללו את שם קדשי בלימודי ספרים חיצונים בטענה של ונקדשתי בתוך בני ישראל שצריכים כ"ז לקדש שם שמים, כי הרבה שלוחים למקום להשתדל עבור בני ישראל, אבל אין זה מתיר איסורים בשביל הקידוש השם.

ונקדשתי בתוך בני ישראל:

הרמב"ם כ' בהל' יסוה"ת שהעושה מצוה בסתר לש"ש ה"ז קדה"ש, ואף שכ' בתוך בני ישראל הכונה שחייב אדם לראות עצמו כאילו מכריע כל העולם כולו בכף, וכאות א' בס"ת לכן הוי כמו ס"ת, ונראה דבשבת כ' וינחו בה ישראל מקדשי שמך שבת הוא ג"כ מקדש שם שמים ענין הוי"ה מהוה כל הויות כמבואר באוהחה"ק ששבת מחיה את הבריאה לעוד שבוע וכ"א בשמירתו עושה מציאות חדשה בכל הבריאה, וזה ענין מיוחד של שבת שמקדש שם שמים בעולם.

אלה מועדי ה' ונתי שלשת ימים תעשה מלאכה ובימים השביעי יהיה לכם קודש שלבתותי:

הקשו המפרשים אם מתחיל במועדים למה כתב שבת שאינו בכלל המועדים, וכתב הגר"א שיש כאן רמז נכון לכל המועדים כי יש ששת מועדים [פסח, שביעי של פסח, שבועות, ר"ה, סוכות, שמיני עצרת] שבהם מותר בעשיית מלאכה של אוכל נפש, משא"כ החג השביעי שהוא יום הקדוש בזה אסור בכל עשיית מלאכה אפילו של אוכל נפש, ובזה יש לבאר מש"כ אח"כ ביום הכיפורים וכל מלאכה לא תעשו וגו' כי כל הנפש אשר לא תעונה וגו' דלכאורה אין שני הדברים תלויים זב"ז, אמנם לדברי הגר"א שמלאכה הכונה למלאכת אוכל נפש, י"ל הביאור שכל הטעם למה לא תעשו מלאכה כיון שהוא יום תענית, וא"כ מלאכת אוכל נפש אין בו צורך כלל.

וביום השביעי יהיה לכם שלבתותי:

יש לדייק מהו כפל הלשון "שבת שבתון" כתב **צפ"ר** הכתב והקבלה, ששבת הוא לשון מנוחה והפסק וביטול מלאכה, אבל שבת הוא גם לשון של התבוננות וישוב הדעת, כמש"כ "שבת וראיתי תחת השמש" או "אחרי שובי נחמתי",

כי ביום השבת צריך האדם להתבונן קצת בגדלות הבורא והכרת הטוב להשי"ת על ידי התפילות והזמירות ותשבחות שאומרים לקל חי, לכן כתב התורה ששבת הוא לא רק יום מנוחה אלא יש בו כונה אחרת של שבתון דהיינו ישוב הדעת כנ"ל.

שבת שלבתות תהיינה:

ובחז"ל אימתי הן תמימות בשעה שעושים רצונו של מקום, כתב **הרמב"ם** י' יהונתן ז"ל הכונה בזה כי במנחות דף ס"ו מבואר קצירה וספירה בלילה, ואם קרה בדיעבד שהעומר נטמא היו קוצרים וסופרים ביום, והנה א' מעשרה נסים שקרה לאבותינו בבהימ"ק היה שלא נמצא פסול בעומר, ממילא תמיד קצרו בלילה, אבל בשעה שאין עושין רצונו של מקום ולא היו נסים תמיד בביהמ"ק, היה יכול להיות שנעשה העומר טמא והוצרכו לקצור ביום, והיה חסרון של תמימות, כי תמימות צריך להתחיל בתחילת הלילה.

על ממצרת השבת השביעית תספרו זמיתים יום:

פעם אחת פגש הגאון **רבי מייס** עוזר ז"ל את האלמו"ר **מאסקטלוולט** שהיה גאון ובעל מחדש נפלא, שאל אותו הגר"ע שיאמר לו דבר חידוש, השיב לו האדמו"ר ידוע שחז"ל אמרו במס' מכות שהני בבלי טפשאי שעומדים כשרואין ס"ת ואינם עומדים כשרואים תלמיד חכם, ובאמת תלמיד חכם הוא יותר מס"ת, דאילו בס"ת כתיב [במלקות] ארבעים יכנו וחז"ל בצרי חזא ואמרו רק ל"ט, ולכאורה קשה למה לא הביאו ראייה מספירת העומר שבתורה כתיב המישים יום וחז"ל חידשו רק מ"ט יום, אלא ביאור הענין שגדלות התלמיד חכם אינו רק מה שיכול לחדש ולפלפל ולהסביר שהמישים הכונה למ"ט או שארבים הכונה לל"ט, אלא החידוש הוא אם יכולין להציל איש יהודי שלא יקבל ארבעים מלקות רק ל"ט ובזה עושים לו טובה, זה עיקר גדלות הת"ח שביחד עם הלימוד שלו יתדבק בדרכי השי"ת להיות טוב ומטיב, ובזה תי' האדמו"ר שאין תמיד חכמה לומר חידוש רק כשיש עמו גם חסד.

הנפת העומר לו' קצוות העולם וכח השביעי המאחד הוא ענין האמונה בא חבוקוק והעמידן על אחת, ולכך מתחילין דוקא ממחרת השבת כי יום א' דפסח הוא להעמיד האמונה על אחת, אם מאמינים אזי נעשה מלאכתי ארעי ותורתו קבע כח השביעי המאחד, הקביעות של מלאכתו הוא סכנה כי קביעות לא שייך אלא בעולם הנצחי, ולכן אם קובע עניני עוה"ז אז נעשה זה קביעות כמו לעוה"ב ומאבד חלקו בג"ע ח"ו, ולכן צ' לחזק את קביעות התורה, ובזה יובן למה שואלים בתחילת דינו של אדם "קבעת עתים לתורה",

עומר זכר למן הנקרא עומר להזכירם שהכל מיד ה'; **צחינוך** איתא ב' טעמים לענין עומר להודות על התבואה, ולהשתוקק על התורה, ושניהם אמת כנ"ל, אי"ר אני י' רופאך יש חולי רעה שראיתי תחת השמש עושר שמור לבעליו לרעתו, וע"י העומר וספירתו הקביעות נעשה בדבר רוחני, ומחזק את הקביעות לעוה"ב.

לע"נ

הרה"ח ר' דוד אליהו בן הרה"ח ר' יוסף חיים גרינוואלד זצ"ל

לע"נ

הרה"ח ר' בנימין בנינוש בן הרה"ח ר' ישראל וזנוביו זצ"ל

פרפראות על פרקי אבות - פרק רביעי

עובד אתם, יעשה בשבילם הכל – אהבת ישראל, ד] ישים עצמו בסכנה אפילו על דבר קטן – מסי"ג, ה] מוכר גבתו אפילו בריוח קטן, אינו עושה ע"מ לקבל פרס, ו] אינו מספר מה שעשה ומה שעומד לעשות – אינו מתגאה בפעולותיו, עושה הכל בחשבון ובמתינות – הכנה למצוה, ז] אוהב מלאכתו ואינו משנה – ישוב הדעת.

ומתינוק למד ג' דברים, א] שלעולם אינו הולך ריקם רק תמיד הוא עוסק באיזה דבר, ב] כשאין לו מה שהוא רוצה הוא בוכה ג] וכשיש לו מה שרוצה הוא שמח.

התולדות שמע מהבעש"ט שאפשר ללמוד אפילו בגוי, ויצא לחוץ ושמע גוי קורא אותו ואמר לו לסייע אותו לתקן העגלה השיב לו התולדות אינני יכול, אמר לו הנכרי אל תאמר אינני יכול תאמר אינני רוצה, הרבי ר' אלימלך שמע פעם איך ששכנתו אומר לבעלה שהיה חייט עני שייגמור מאלכתו כי עוד מעט הנר יכבה, ארבעט וויא לאנג דאס לעכטעל ברענט נאך באלד וועט דאס לעכטעל אויסגיין ועעסט נישט קענען מער ארבייטיין, וזה מוסר השכל שכל זמן שהנשמה חי צריכים לעבוד את הבורא.

איזהו גיבור הכובש את יצרו, הכובש את "יצרו", כל אחד יש לו מעלות ויש לו חסרונות, זה בכה וזה בכה, ותכלית עבודת האדם בעוה"ז הוא לעבוד דוקא על החסרונות שלו לתקנם, כמאמר החכם האדם נברא לשבר מדותיו, לכן אמר התנא "יצרו" דהיינו יצה"ר המיוחד שלו.

וכתבו בספה"ק שלכן התחיל עשרת הדברות באמירת אנכי ה"א אשר הוצאתיך מארץ מצרים, כי עיקר ענין זכירת יציאת מצרים הוא כי מצרים הוא מלשון מיצר, כי לפעמים האדם נמצא ביד היצה"ר שלו והוא המידה הגרוע שבו, וכל אדם יכול ליצאת ממצר זה, וזה היסוד הראשון והדיבור הראשון שהקב"ה דיבר לבני ישראל.

ברגשי כבוד והערצה נשגר אנו בזאת ברכת מזל
טבא מעומקא דליבא, אל מעלת האי גברא יקירא,
מקבל את האדם בסבר פנים יפות, לב טוב ומיטיב
לכל, העוסק בצרכי ציבור באמת ובאמונה, מלא
במדע ובחכמה בתורה וחסידות, העסקן 'המאיר'
לארץ ולדרים עליה, כבוד ידידנו

ר' יהושע מילר הי"ו

לרגל השמחה השרויה כמעונו
בהיכנס בנו החתן **כתריאל דוד** ני"ו
לעול תורה ומצוות
בשעטו"מ ובמזל"ט

יהא רעוא מן קדם אבוהון דבשמיא שייכו לראות
רב נחת דקדושה מיוצ"ח, ויתברכו בבני הגוני, חיי
אריכי ומזוני רוויחי, דורות ישרים ומבורכים
עוסקים בתורה ובמצוות. אכ"ר

בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל מלמדי השכלתי וכו'. בפסוק כתיב אל יתהלל החכם בחכמתו וגו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל ויודע אותי כי באלה הפצתי נאום ה', כי זה מתנה מן השמים כמו שאמרו חז"ל נדה ט"ז. שכן נגזר על כל טיפה וטיפה אם יהיה חכם או טיפש וכו', אבל שאלת התנא הוא איזה חכמה אתה יכול לקנות ביגיעת עצמך, כי בעולם הבא לא רוצים לקבל נהמא דכיסופא.

איזהו חכם הלומד מכל אדם, פי' המהר"ל כי היודע הרבה חכמות אינו חכם בעצם כי הוא כמו תיבה מלא ספרים, אלא מי שיש לו השתוקקות לשמוע ולידע עוד חכמה ועוד עצה, זה סימן של חכם בעצם.

שמעתי מהרה"צ הרבי מהר"י מפשעווארסק זצ"ל שלכאורה משנה זו סתירה למה שאמר ר' יוחנן בחגיגה ט"ו אם הרב דומה למלאך ה' צבקות תורה יבקשו מפיהו, משמע דהרבי צריך שיהיה גדול וכאן כתב הלומד מכל אדם, אלא הדבר תלוי מה שהרבי אומר, אם הרבי אומר בשם אחרים אזי הוא כמו מפתח ומותר לשמוע ממנו, אבל אם אומר דברים מעצמו וסברותיו אזי צריך להיות כמלאך, וזה מדויק בפסוק, מכל מלמדי השכלתי כי עדותך שחה לי, הוא אומר עדותך דברים שכבר נכתבו, אבל תורה יבקשו מפיהו דהיינו תורותיו, ע"ז צ"ל כמלאך.

איתא בישמח משה על המשנה איזהו מכובד המכבד את הבריות שנאמר כי מכבדי אכבד, כי כבוד הבריות אינו משום שאוהב את האדם על עניני גשמיות, כגון שהוא אדם עשיר או אדם נאה או חכם, אלא כבוד הבריות הוא משום שיש לכל אדם צלם אלקים, והמכבד את הבריות מכבד את הקב"ה כי בצלם א' עשה את האדם, ולכן אמר התנא הפסוק כי מכבדי אכבד דקאי על הקב"ה, פי' המכבד את הבריות מכבד את הקב"ה, דהיינו הך, ובה יובן בסוף פרשת אמור כ' פרשת מקלל את השם ובאמצע הפרשה קודם שכי' מה שעשו עם המקלל כ' מכה אדם ומכה בהמה, שלכאורה אין לדיני מזיק אדם או בהמה שום שייכות לענין מקלל השם, ועוד יש לעיין מה שבסוף הפרשה מסיים ויוציאו את המקלל וגו' ובני ישראל עשו כאשר צוה ה' את משה, שהוא לכאורה כפל לשון, שאם הוציאו אותו להריגה זהו כאשר צוה ה' את משה, אלא יש כאן לימוד גדול ונשגב ולכן באמצע פרשת מקלל כ' ענין מזיק האדם, להורות כי גם זה מקלל השם, דהמזיק ומבזה חבירו, אינו פוגם רק בין אדם לחבירו אלא גם בין אדם למקום, ולכן מסיים הפסוק שהרגו את המקלל, ובני ישראל עשו ג"כ החיזוק על עניני שבין אדם לחבירו שמקושר לבין אדם למקום.

"מכל אדם", הרבי ר' זושא זצ"ל אמר שאפילו מגנב אפשר ללמוד ז' דברים, א] שעושה מלאכתו בלילה בשעה שאין בני אדם רואים – מידת הצנע לכת, ב] אפילו אם נכשל פעם א' אינו מתייאש אלא משתדל עוד פעם – התחזקות, ג] החברה שהוא

הגיליון לרפואת חבר ומתפלל בית מדרשנו

רפאל אלחנן שמעון בן בילא הי"ץ

רפואה שלמה מרובה בתוך שאר חולי ישראל ושתיפסק המגיפה במהרה

ל'נ"ו

הרה"ח ר' פינחס בן הרה"ח ר' בנימין בנינוש חזנינים זצ"ל

אשר הלך לעולמו לאחר שהודרך ביסורים קשים וקבלם באהבה בשב"ק פ' שמיני לסדר 'בקרובי אקדש' - נוניסן תשע"ז

